

Manfred

Manfred

sagospel i fem akter

av Christian Lanciai (2002)

Personerna :

Manfred
Petronius
Udo
Alfred
Margherita
Cynthia
fem glada dryckesbröder
patienter
deras sköterskor
en tandläkare
påven
en präst
Jens av Apfelpaffen
hovet
kyrkobesökare

Handlingen äger rum någonstans någon gång.

Copyright © Christian Lanciai 2002

Manfred

Akt I scen 1.

Manfred sitter på kungatronen.

Manfred Min far är död, Petronius, och det är jag som dödat honom.

Petronius Så får ni inte säga.

Manfred Jag har sagt det, och jag menar det.

Petronius Min konung, ni är herre nu och ansvarig för landet. Då får ni ej ha sådana tankar.

Manfred Men jag har dem, och jag kan ej slippa dem. Jag mördade min fader och drev honom med hans gråa hår in i döden.

Petronius Det är helt naturligt för en son att känna samvetskval inför sin faders eller moders död....

Manfred Det är ej bara samvetskval. Mitt lösa, ytliga, flärdfulla liv och obotliga ansvarslöshet gjorde honom ständigt helt utom sig tills han dog.

Petronius Ni får ej plåga er med helt absurda självanklagelser....

Manfred Men jag gör det! Jag kan inte låta bli! Så skyldig känner jag mig att jag måste vara skyldig!

Petronius Avsätt någon tid för sorgen, låt ert hjärta värka ut, gråt ut er smärta, och så skall er dystra känsla nog gå över.

Manfred (reser sig) Bra! Vi stänger slottet! Ingen mer skall plåga oss med glada nöjen eller ytligt hovliv! Jag skall göra bot och frivilligt begrava mig i sorg och mörker, som ni föreslår, och sålunda ge skuldens sår den tid det kräver för att varet skall få värka ut med kvalet ur min sjuka själ.

Petronius Ni kan ej utestänga hela världen.

Manfred Nåväl, låt oss kompromissa! Låt vårt slott och hov fungera helt som vanligt under dagarna då solen lyser, men till kvällen, när det börjar mörkna, måste alla lämna slottet, så att jag får vara ensam i mitt mörker med min sorg så länge natten varar. Endast du, Petronius, får bli kvar, ty du skall varje afton låsa in mig i ett källarrum, där jag får rasa i min gränslösa melankoli i isolerad ohörbarhet medan natten varar, ty jag kan ju ändå inte sova. Varje morgon får ni sedan låsa upp åt mig, och då skall jag fungera helt normalt som konung under dagen.

Petronius Kan ni mena allvar med ett sådant extraordinärt arrangemang?

Manfred Och låter det som om jag skämtar? Jag är sjuk, Petronius, bittert sjuk längst inne i min själ! Jag har ett sår i djupet av mitt innersta som ingen fältskär eller läkare kan operera, ty jag kan ju ej ens visa det för någon.

Petronius Jag har tjänat troget er familj alltsedan jag blev född av den. Jag lyder er vad ni än kommenderar mig.

Manfred Jag visste väl, Petronius, att du skulle vara konsekvent som vanligt i din underbara trohet och pålitlighet.

Petronius Men vad skall då prinsessan säga?

Manfred (sätter sig igen) Hon får ta det som det är. Jag kan ej gifta mig med henne.

Petronius Men ni måste!

Manfred Inte medan jag är sjuk.

Petronius Men vad skall ni ge för förklaring?

Manfred Bara det, att jag är tvungen att först komma över sorgen.

Petronius Men hon älskar er och kommer då att kräva att få dela all er sorg.

Manfred Hon måste lyda lagen som de andra. Hon får icke stanna över natten.

Petronius Och er farbror kommer att bli misstänksam.

Manfred Det har han alltid varit, och det skall han alltid vara. Det är blott för oss att låta honom vara det.

Petronius Men han kan kräva en förklaring inför folket.

Manfred Han får kräva vad han vill, men han som alla andra måste lyda min och slottets lag.

Petronius Ni gör det bara svårt för er.

Manfred Jag måste ta mig genom det! Jag kan ej överleva annars!

Petronius Då kan ni ej göra något annat än att lita helt på mig.

Manfred Petronius, tack för att du finns. Nu skall vi genast gå längst ner i källaren, där du skall låta mig försvinna i den bortersta av källarhålor, där du skall få låsa in mig. Lämna sedan källaren och kom ej mer tillbaka förrän dagen gryr, då du får släppa ut mig, om jag lever.

Petronius Om ni lever?!

Manfred Vilket jag dessvärre säkert gör, tyvärr. Men vad jag än får gå igenom, vilka själskval jag än lider, lovar jag dig, att jag aldrig skall ta livet av mig, ty det är det fegaste av självbedrägerier.

Petronius Tack för den utfästelsen. Då litar jag på er och vågar lyda era order lika blint, som ni kan anförtro ert öde i min hand.

Manfred (bryter upp) Kom, låt oss gå, ty mörkret får ej hinna före.
(*de går och släcker belysningen*)

Scen 2. Hovet.

Udo Här är hovet. Var är kungen?

Alfred Det sägs att allting ej gick riktigt till när gamle kungen dog.

Udo Det gör det aldrig. När en makt går hädan flockas gamarna och är otåliga om de får vänta på sin måltid. Vanligen blir måltiden en slakt, men gamar äter bara döda, och ej någon ställer därför frågor efteråt.

Alfred Men sällsamt är den unge kungens frånvaro i kanske sin regerings viktigaste ögonblick, när allting hänger på att han bör visa sig kapabel, värdig och ansvarig nog att upprätthålla ordningen.

Udo Min vän, det går en sinnessjukdom i familjen, och det skall bli intressant att se hur den gestaltar sig i Manfreds fall. Hans sannings ögonblick är kommet. Allas ögon vilar nu på honom med förväntan, och han måste infria förväntningarna eller falla.

Alfred Vad är det för sinnessjukdom?

Udo Vet du inte det? Hans mor gick under i den.

Alfred Var hon inte bara krasslig?

Udo Jo, så krasslig, att hon gick till sängs vid fyrtiofem och vägrade att stiga upp ur sängen mera. Hon blev upppassad till sängs till döds. Och det var Manfreds egen moder. Han är hennes enda barn.

Alfred Jag vädrar något slags aptit i tonfallet av din berättelse.

Udo Jag vill ej Manfreds fall. Han är min brorson, och han har all rätt i världen till sin avundsvärda ställning. Jag höll alltid av min bror, som var en duglig kung. Men jag är vaksam. Ordningen och ansvaret för landet är nu Manfreds, och han måste leva upp till det. Om han ej gör det, blottar någon svaghet eller faller för sin moders sinnessjukdom kan han inte vara styresman för landet.

Alfred Och då blir du kung.

Udo Det finns ej någon annan.

Alfred Jo, det finns hans trolovade mö, furstinnan Margherita.

Udo Ja, den idealiska prinsessan, som hans far till varje pris försökte gifta honom bort med.

Alfred Varför blev det inte så?

Udo De ville båda, de var goda vänner, och det fattades ej kärlek mellan dem, de kom väl överens och utgjorde ett vackert par. För allas vidkommande var affären självklar. Vad som kom emellan är en hemlighet som ingen vet.

Alfred Men de kan ännu gifta sig och få familj och rädda traditionen. Ingenting står hindrande i vägen.

Udo Varför är då kungen inte här? Prinsessan kan ju infinna sig vilket ögonblick som helst.

Alfred Här är hon. (*Margherita inträder.*)

Udo Ljuvaste prinsessa, välkommen till denna stora dag och konungens installation!

Margherita Var är han? Jag kan inte se honom.

Udo Alla väntar här på honom.

Margherita Varför är han inte här då?

Udo Det är just vad alla undrar. Men vi kan ej annat göra än att vänta.

Petronius (*kommer fram*) Käraste furstinna! Prinsen har haft en besvärlig natt men håller på att hämta sig.

Margherita Är han sjuk?

Petronius Inte alls. Han blev indisponerad genom sorgen efter sin herr faders död och sover därför inte väl om nätterna, men annars fattas honom intet.

Alfred Ja, vi får väl vänta då.

Udo Det får vi göra.

Petronius Ja, det får vi alla göra, och med tålmod.

Udo (*till Alfred*) Här pågår något skumt.

Alfred Berätta mera om hans moders sjukdom.

Udo Ädlaste Petronius, berätta mera för furstinnan Margherita om vår konungs svåra kris, ty hon vill säkert höra fler detaljer.

Margherita Jag vill gärna veta allt, Petronius, vad ni vet.

Petronius Jag skall berätta vad jag kan, om än det är just ingenting. (*går avsides med Margherita*)

Alfred Berätta nu.

Udo Saken är alldeles enkel. Sjukdomen är ett slags kluvenhet, så att personen splittrar sig i två, där då den andra blir den förstas motsats.

Alfred För mina öron låter det ej särskilt enkelt.

Udo Den andra är en fantasipersonlighet som icke existerar. Allt vad som med honom har att göra är helt främmande för verkligheten. Om det vill sig illa tar han över hela sjuklingens personlighet och blir helt främmande för verkligheten och kan icke nås. Om blott den andra, främmande personligheten kan distansieras, hållas på behörigt avstånd och ej bli förväxlad med den egna, finns det hopp för patienten, då han själv kan hålla stånd mot dubbelgångaren. Kriteriet är realismen: kan patienten skilja mellan verkligheten och sin egen andra subjektiva värld? Så länge han kan det finns ingen anledning till oro. Men om han uppfattar sin alternativa karaktärs förvridna subjektivitet som verklighetens sanna ansikte – då är han illa ute. Då är han förlorad.

Alfred Men det sorlas, och jag vädrar konungens entré.

Udo Min vän, jag tror att du har rätt.

Petronius (annonserar) Hans majestät kung Manfred!

Manfred (kommer ledigt in, som om han alltid varit van att regera) Undersåtar, vänner, kära släkt och alla avhållna bekanta! Ni har länge väntat på mig denna morgon, och jag ber er alla ärligen om ursäkt, men här är jag nu. Min allra ödmjukaste ursäkt är jag skyldig kära älskade prinsessan Margherita, som jag måste få förklara mig inför privat. (*bugar sig djupt för henne.*)

Margherita Ingen ursäkt är av nöden, du behöver ej förklara dig, ty det är alldeles tillräckligt för oss alla att du blott är här, närvarande i påtaglig och underbar gestalt.

Manfred Min Margherita, du är allt för mig. Petronius, kan vi vänta med det dagliga arbetet, finns det ärenden av särskild brådska, eller kan jag ha ett samtal i privat med min trolovade furstinna?

Petronius Inga speciella ärenden är särskilt brådskande idag.

Manfred Då ber jag er att unna mig en stund med Margherita.

Udo Manfred, det är en sann fröjd för alla oss att här få se er i er allra bästa form.

Manfred Min farbror, väntade ni er kanske något annat?

Udo Inte alls. Vi bara väntade.

Manfred All vår väntan bliver svår men får omsider sin belöning.

Udo Alla hoppas vi att Margherita en dag snart skall unnas sin belöning.

Manfred Ja. Försvinn nu, så att jag får tala närmare med henne.

Udo (till alla) Ni hörde alla? Låt oss lämna dessa unga tu tillsammans för sig själva.

Manfred Tack, min farbror. (*Alla går utom Manfred och Margherita.*)

Margherita Manfred, vad betyder detta?

Manfred Vad?

Margherita Du gömmer dig för mig.

Manfred Jag vet.

Margherita Har sorgen gått dig så djupt i ditt hjärta att du ej har något hjärta kvar för mig, som alltid älskat dig mer högt än någon annan?

Manfred Kära Margherita, väl jag vet hur högt du håller av mig, och var säker om att jag själv håller av dig lika suveränt. Men jag har icke ännu kunnat komma över sorgen.

Margherita Det är viktigt att den tillåts värka ut ordentligt. Kan jag inte hjälpa dig med saken?

Manfred Om du ändå kunde det! Men giv mig tid! Det finns ej sår som tiden ej kan läka, och den enda medicinen heter tålamod.

Margherita Det finns en smärtgräns även för det längsta tålamod.

Manfred Det längsta tålamod kan tänjas ut och göras ännu längre.

Margherita Ej i all oändlighet.

Manfred Men alltid litet till.

Margherita Min Manfred, vi bestämdes redan för varandra när vi lekte oskyldigt som barn, och vi bestämde detta själva. Självklarheten av vår union från början var ett faktum redan då, och vi var säkra på vår sak, ej någonting har ändrats, ömsesidigheten i vår trohet har i alla år förblivit absolut konstant, och ändå har du alltid skjutit upp den avgörande dagen, fastän den blott borde vara en formalitet.

Manfred Jag vet.

Margherita Kan du förklara saken?

Manfred Nej.

Margherita Du har en hemlighet.

Manfred Ej någon som jag kan förklara.

Margherita Du är mystisk.

Manfred Ofrivilligt.

Margherita Och hur länge skall du hålla mig i ovisshet? Hur länge skall du hålla avgörandet svävande i luften?

Manfred Har du någon annan?

Margherita Nej.

Manfred Ej heller jag. Så låt oss ge oss då till tåls.

Margherita Hur länge? Tills vi blivit gamla?

Manfred Bara litet till.

Margherita Det kan betyda hela evigheten.

Manfred Låt då evigheten vara vår, och låt oss då uppskjuta den för evigt, så att den må alltid vara vår.

Margherita Nu blir du metafysisk.

Manfred Är ej livet metafysiskt? Är ej just metafysiken livets sanning?

Margherita Men du har ett land att sköta.

Manfred Ja, det är ett företag.

Margherita Jag är den bästa tänkbara att hjälpa dig att sköta det.

Manfred Jag vet.

Margherita Och ändå tvekar du.

Manfred Jag måste tveka, ty naturen kräver det.

Margherita Och är det bara sorgen efter din framlidne far?

Manfred Du vet väl att min mor var sinnessjuk?

Margherita Ack, blanda inte henne in i ditt fall!

Manfred Jag var hennes son. Det är jag mera säker på än att jag var min faders son.

Margherita Och råder det då någon tvekan om den saken?

Manfred Jag har alltid grubblat över detta. Om jag icke är min faders äkte son, så har jag ingen rätt till tronen. Arvsberättigad är då min farbror, och han skulle gärna överta min ställning.

Margherita Skulle du inbjuda honom till det?

Manfred Om jag abdikerade så skulle jag bli fri. Då skulle ingenting stå mellan oss.

Margherita Det låter nästan som om det är så du ville ha det.

Manfred Mig gör det detsamma.

Margherita Låt oss göra slag i saken, Manfred! Jag är din för alltid, vare sig du är min konung eller abdikerar.

Manfred Det gör mig skönt att höra.

Margherita Nå?

Manfred Nå vad då?

Margherita När vill du ha mig, hur och var?

Manfred Vi måste tänka över saken.

Margherita Tänk då över saken, Manfred, men låt mig ej vänta tills jag dör. (*går*)

Manfred Där gick hon. Hur kan jag förklara ens för henne vad jag känner?

Petronius (kommer in) Prinsessan är på väg att ge sig av.

Manfred Ja, vi har haft en pratstund.

Petronius Någon meningsskillnad?

Manfred Nej, vi är helt överens.

Petronius Men ändå kommer ni ej överens.

Manfred Jo.

Petronius Ändå är ni inte gifta ännu.

Manfred Nej.

Petronius Det vanliga problemet?

Manfred Ja.

Petronius Folk undrar.

Manfred Ja, jag vet. Vad säger farbror Udo?
Petronius Han håller sig väl informerad. Han bevakar er.
Manfred Det gör han rätt i.
Petronius Jag tror det är dags nu för vår arbetsdags affärer. Känner ni er upplagd för det?
Manfred Ja, Petronius, det är dags. Låt oss nu äntligen försöka göra någon nytta.

Scen 3.

Udo Nå, Alfred, vad har du fått veta?
Alfred Det pågår något skumt i slottet, hertig Udo.
Udo Nå?
Alfred Varje kväll vid skymningsdags körs alla ut. Det får ej förekomma någon som får övernatta utom Manfred själv och tjänaren Petronius.
Udo Varför?
Alfred Det är det som alla undrar.
Udo Finns det inga meningar om saken? Inget prat? Har du ej hört spekulationer?
Alfred Konungen är avhållen och älskad. Ingen diskuterar hur han lever, ingen vill ifrågasätta vad han önskar. Vill han vara ensam nattetid i faderns tomma slott så får han vara det. Det skadar icke någon.
Udo Finns det ej ens någon ursäkt?
Alfred Det finns en officiell förklaring, som är den, att Manfred än bär sorg. Så länge han bär sorgen i sitt hjärta ombes folket respektera detta och hans sorg i fred i ensamhet så länge mörkret råder.
Udo Det finns något mer till detta. Han har någon hemlighet som han ej önskar blir offentlig. Frågan är: vad gör han under natten?
Alfred Ja, det har jag undrat.
Udo Det är vad vi bör få klarhet i. Vad säger Margherita?
Alfred Hon suckar blott men säger ingenting.
Udo Tror du att hon vet något om saken?
Alfred Det är svårt att säga.
Udo Men hon är lojal mot Manfred och står helt på prinsens sida. Vi kan knappast lita på att hon skall hjälpa oss att spionera på vår konung. Vi får klara ut det själva.
Alfred Menar ni att forska djupare i saken?
Udo Givetvis. Det angår alla, framtidens och landets väl och ve. Här är en djup intrig som vi står utanför. Det kan vi icke acceptera.

Akt II scen 1. Vårdshuset.

1 Vad håller kungen egentligen på med under nätterna? Det går de mest underliga rykten.
2 Det skulle du allt bra gärna vilja veta!
3 Vet du något?
4 Alla vet något, men ingen vill tala om det.
5 Det sägs att han har sorg.

1 Vem fan har inte sorg? Alla sörjer vi hela dagarna i ända. Ingen fan står ut med livet. Allt vi har att göra är att dricka. Och om kungen själv har sorg, vad har då inte hela landet?

2 På pricken, Arnulf! Alla sörjer det att ingen vet vad kungen sörjer. Och om ingen vet vad kungen sörjer, vad kan vi då göra annat än att dricka? Kanske kungen dricker själv?

3 Det är nog det han gör varenda natt. Han jagar ut allt folket bara för att i sin ensamhet få supa till i fred.

4 Vad är det för en värld? Det enda nyttiga folk gör är att gå hem och dricka, blicka djupt glaset, umgås med alkoholister under alkoholprocentens lagar, skåpsupa i smyg och effektivt kurera baksmällor med mera alkohol.

5 Det är den lag som håller hela världen levande i farten. Alkoholruljangsen är den vattenkvarn som gör att världen snurrar och går vidare och överlever och får livet att gå runt trots allt.

3 Du sa det.

4 Men här kommer Alfred, hertig Udos spion. Jag vet precis vad den filuren vill.

2 Han vill väl veta vad vi vet om kungens förehavanden om natten.

4 Det vill alla veta.

1 Hejsan, Alfred! Vad för dig till krogen?

Alfred Avkoppling och kallprat. Vet ni något nytt?

2 Nej, ingen fan vet något nytt.

4 Men alla tiger desto mer om vad de vet.

Alfred Det kallar jag ett kryptiskt och suspekt utlåtande. Ni döljer något.

3 Vad är det vi döljer?

Alfred Ni vet något som ej andra vet.

5 Hur vet du det?

Alfred Det framgår tydligt av vad ni nu säger.

4 Och vad framgår då med tydlighet?

Alfred Att ni har någonting att dölja.

1 (till de andra) Vi kan ej dölja det för honom. (*blinkar*)

Alfred (spänt) Vad då?

1 Ska vi våga avslöja för honom vad vi vet?

2 Han rapporterar det till hertig Udo bara.

3 Jag tror ej att hertig Udo tror på sådana befängda rykten.

Alfred Vad är det ni vet?

4 Befängda rykten bara.

5 Men det sägs att rökridåer döljer alltid någon eld.

Alfred Jag ber er: ut med språket!

1 Ska vi våga avslöja den digra hemligheten?

2 Gör det du på egen risk.

3 Jag vet ej vad ni menar.

4 (till 3) Fattar du då ej att Alfred är i stånd att acceptera vad som helst?

5 Berätta det för Alfred. Alfred för det säkert inte vidare.

1 Nåväl, herr Alfred, det har sports, att kungen stänger slottet varje skymning och kör ut allt folket då han inte vill att någon skall få veta eller se hur han i mörkret varje natt förvandlas till en varulv!

Alfred Varulv?

2 Ja, en varulv!

3 Skål på det! (*dricker till*)

Alfred Så det är hemligheten. Inte konstigt att han höljer sig i sitt mysterium och inte önskar att det skall bli allmänt känt!

4 Men du berättar det väl inte för din hertig?

Alfred Nej, naturligtvis förstår jag vikten av att det förblir en hemlighet....

5 Om detta kommer ut blir det ett ramaskri, och hertig Udo blir förklarad galen som en usel ryktesspridare....

Alfred Naturligtvis, naturligtvis.

1 Får vi ej bjuda på ett glas?

Alfred Nej, jag har bråttom vidare. En annan gång.

3 Välkommen åter, Alfred!

(Alfred tömmer skyndsamt sitt glas och bryter skyndsamt upp.)

4 Där fick han någonting att bita i!

5 Nu får väl hertig Udo spader.

3 Låt de narrarna få hållas så att de kan sprida ryktet vidare och skrattas ut av hela landet!

2 Men om det nu är som ni har sagt?

1 Kung Manfred är den sundaste och käckaste i landet. Ingen ryktesspridning kan ta ner honom från hans respektabilitet. Och även om det vore sant, så skulle det ej röra honom om det diskuterades.

3 Jag hoppas du har rätt.

1 Det har jag alltid. Lita blott på mig. Nu dricker vi en omgång. Kungens skål!
alla (är med) Kungens skål! (De dricker.)

Scen 2.

Cynthia Vad är det för dumheter? En galen kung kan ju aldrig tillåtas regera!

Udo Kära Cynthia, vi vet ej säkert att han är mentalsjuk.

Cynthia Nyckfullhet är alldeles tillräckligt. Om han ej vill synas nattetid har stackaren en gruvlig hemlighet att dölja.

Udo Men så länge han kan dölja den och vi ej vet den har vi ingen sak mot honom.

Cynthia Men han vill ju inte gifta sig! Därmed förklarar han sig impotent! En sådan kan ej tillåtas förbli en styresman för hela landet.

Udo Att inte gifta sig och inte vilja ha familj är inget brott. Det är en mänsklig rättighet. Att han är kung betyder ingenting i saken. Han är människa och får som människa bestämma själv sitt öde. Och han har ej brutit sin förlovning.

Cynthia Men han har lagt sin trolovade på is.

Udo Ej officiellt. Förlovningen är alltjämt en förlovning och är gällande, och Margherita har ej heller opponerat sig.

Cynthia Men antag att han verkligen är galen. Då blir äktenskapet omöjligt, och monarkin är då i fara. Vi är gifta och har barn, och landets tronföljd går då till vår son.

Udo Har du något emot det?

Cynthia Nej, men om det ändå måste ske så fick det gärna ske i tid medan vi lever.

Udo Tiden arbetar för oss, och vi har långt kvar av vår livstid.

Cynthia Men om galningen ändå skall abdikera är det lika bra att han gör det nu genast.

Udo Vi kan inte skynda på det. Vi har ingen sak mot honom.

Cynthia Kan du inte göra någonting åt saken?

Udo Jo, det har jag gjort. Här kommer nu vår käre spion.

(Alfred inträder.) Nå, Alfred, vad har du fått veta?

Alfred Mycket, hertig Udo.

Udo Ut med språket.

Cynthia Desto bättre ju förfärligare nyheter du har.

Alfred Då kommer det att glädja er vad jag har att berätta.

Cynthia Ut med språket!

Alfred (intimt) Varje natt när mörkret faller utestängs varenda själ från slottet medan kungen och hans trogne tjänare Petronius ensamma blir kvar. Petronius låser in sin konung, då han lider av en sällsam sjukdom, som är en sorts allergi mot mörkret med de fasansfullaste symptom.

Cynthia Berätta!

Alfred (nästan viskande) Kungen blir en varulv!

Cynthia Varulv?

Alfred (nickande) Varulv.

Udo Vad är det för dumheter? Du har naturligtvis slått dig i sams med dryckesbröderna på krogen nu igen, som älskar att slå blåa dunster i godtrogna självbedragare. De är ju experter och gör ryktesspridning till en sport! Det finns ej varulvar i dessa tider!

Cynthia Är du säker?

Udo Givetvis!

Alfred Vi vet ej något säkert förrän vi bevisat det.

Udo Vad är det då vi ej vet säkert?

Alfred Att kung Manfred inte blir en varulv nattetid.

Udo Bevisa det!

Alfred Det gör jag gärna.

Cynthia Om du lyckas skaffa fram bevis på kungens varulvstillstånd nattetid så är din lycka gjord, och vi skall vara dig i evighet tacksamma för att du på så sätt ger oss tronen.

Alfred Jag skall gärna skaffa fram beviset, om det går.

Cynthia Vad menar du med 'om det går'? Det måste gå! Om han blir galen och blir varulv måste det ju kunna vederläggas!

Alfred Det skall jag göra, om det går.

Cynthia Det måste gå! Du har ej något val! Om du ej kan bevisa det blir du ett huvud kortare!

Alfred Fru hertiginna, jag skall göra vad jag kan.

Udo Tror du då verkligen att han förvandlas till en varulv nattetid?

Alfred Det är vad jag har hört. Det torde undersökas.

Udo Undersök det då, och gör det snarast.

Alfred Ja, det är min föresats.

Cynthia Glöm inte bort belöningen, om du kan frambringa en kunglig varulv! Och glöm inte heller bort ditt straff om du misslyckas!

Alfred Hertiginna, ni ger mig då inget val.

Cynthia Det är ej heller meningen.

Udo Det räcker, Alfred. Gör allt vad du kan, och kom tillbaka sedan.

(Alfred bugar sig och går.)

Du kan ej mena allvar, Cynthia. De såta dryckesbröderna på krogen har inbillat honom nonsens.

Cynthia Men om han kan fixa det, så att det blir en verklighet, så varför inte?

Udo Och hur skulle han då fixa så att kungen blev en varulv?

Cynthia Det är inte vår sak. Det är hans.

Udo Du får nu alltid som du vill. Men denna gång betvivlar jag att du kan lyckas.
Cynthia Försöka duger. Vi kan ej förlora, bara vinna.
Udo Alfred får all skuld för eventuella misslyckanden.
Cynthia Ja, där ser du. Vi kan ej förlora.

Akt III scen 1. Vårdshuset.

1 Vad nytt från hovet?
2 Alla intrigerar.
1 Det gör de alltid.
3 Det är ju vad hovet är till för.
4 Och kungens sjukdom?
2 Ännu okänd.
5 Vad har kung Manfred för sig under nätterna? Det är den stora statshemligheten. Alla undrar, alla forskar, alla spekulerar, och så sprids de underligaste legender.
1 Och vad är det senaste?
2 Det glunkas om att kungen kör en privat bordell. Det sägs att han om nätterna blir varulv och bara ylar. Det sägs att han blir sin egen motsats och därför stänger in sig, rädd för att bli sedd som monster.
3 Medan hertig Udo intrigerar för att starta ett inbördeskrig.
4 Och stackars fästmän, världens vackraste furstinna Margherita, bara går i väntans tider medan hon blir en gammal mö.
3 Ja, kungen borde då åtminstone förklara sig.
Manfred (visar sig) Vad mera säger de om mig?
1 Kung Manfred!
Manfred Nej, för er är jag blott Manfred, suparkompisar och bröder. Har ni någonting att dricka åt mig?
2 Givetvis!
3 Vad nytt från slottet?
Manfred Skall jag vara skvallerkrönika åt er? Nej, jag är här för att få veta vem jag är av folket, som besitter hela sanningen. Jag vet ej något. Folket är det som vet allt om mig.
2 Det sägs att ni är varulv och vampyr.
5 Att ni har en bordell i källaren och hemliga laster.
3 Att ni dricker blod och bara vältrar er i synd.
Manfred Om det ändå vore så väl! Jag älskar ryktesspridning. Låt all världen tala illa om mig, och låt mig få skratta åt dess myter! Det finns ej en större ära och bedrift än att få vara upphovsmannen till bestående mytologier.
1 Är då allting bara lögn?
Manfred Men låt det vara lögn! Låt mig få vara mytomspunnen som vivör, vampyr och varulv, kopplare och drinkare och narkoman! Låt mig få ha varenda last i världen i folks fantasier! Jag har ändå bara tråkigt och går bara kring och sörjer som en vålnad utan verklighetskontakt. Låt mig åtminstone då få ha roligt med min empati och delta i folks vilda fantasier om mig! Stör ej ryktesspridningen, men främja den i stället!
4 Men vad skall prinsessan Margherita säga?
Manfred Hon vet allt. Jag älskar henne. Det är allt. Låt henne vänta, låt henne få tro det värsta om mig, men hon älskar mig ändå, och jag är hennes älskare och trogen

intill döden. Varför skulle vi då gifta oss? Det finns ej någon kärlek vackrare än den som aldrig fullkomnas i köttet.

2 Manfred, ni kan inte mena allvar.

Manfred Men jag menar allvar.

2 Om ni ej vill gifta er och ändå älskar henne måste ni ju vara impotent.

Manfred Det får ni gärna spekulera i.

2 Men det finns ingen värre sjukdom än asexualitet. Det är ju ännu värre än mentalsjukdom.

Manfred Jag påstår motsatsen och säger, att det finns ej någon värre sjukdom än den åkomma man kallar sex, den destruktiva driften, som ger alla andra sjukdomar. Det var Pandoras ask som började det hela, och det enda som hon förde med sig till all mänskligheten var den mest banala åtrå.

5 Men vad gör ni då om nätterna?

Manfred Det får ni gärna undra över, men det är min ensak.

4 Ingen konungs liv kan hållas helt privat.

Manfred Skall jag då abdikera? Vill ni det?

3 Hertig Udo kommer snart att kräva det.

Manfred Låt honom kräva vad han vill. Jag skiter i det. Jag har rätt till mitt privatliv. Det är inte mera än en mänsklig rättighet.

2 Men ert privatliv föranleder diskussioner.

Manfred Låt det göra det då. Det berör mig ej. Det är som flugsurr utanför min dörr.

1 Men ni har ett politiskt ansvar, och det är ej sunt och klokt att i er position ge anledning till ryktesspridning.

Manfred Men det roar mig. Får kungen ej ha roligt?

3 Det kan leda till inbördeskrig.

Manfred Jag är ej den som startar det i så fall.

4 Men är det ej synd om Margherita?

Manfred Det är inte mera synd om henne än om mig. Vi lider båda och är jämlika därvid. Det är långt bättre än att jag förtrycker henne.

1 Kan då äktenskap ej förekomma utan att det innebär förtryck?

Manfred I regel inte. Därför är det sundare att jag ej gifter mig.

2 Men varför?

Manfred Jag är kung och har ett ansvar. Det är jag medveten om. Jag vill ej bli tyrann. Allt tyranni, all diktatur och allt förtryck begynner med förtryck av kvinnan. Dante upphöjde det kvinnliga till översinnlig och gudomlig status. Därav följde hela renässansen, mänskans högsta blomstringstid. Men alla diktatorer har förslavat kvinnorna och särskilt hela den muslimska världen med dess harem, där en kvinna ej ens äger rätt att visa upp sitt ansikte. Jag vill ej veta av förtryck. Jag ärar hellre min prinsessa än att jag blir gift med henne.

1 Det är djärvt av er.

Manfred Jag följer bara min natur.

Alfred (kommer in) Manfred här i detta sällskap! Vad skall det betyda?

3 Men här kommer hertig Udos spion och hejduk.

2 Vad har ni att rapportera till er hertig, Alfred?

Alfred Vad gör kungen här på krogen?

4 Vi är kompisar med honom. Får vi icke vara det?

Alfred Men konungen bör icke synas dricka med all dagliga personer.

Manfred Varför inte? Är det bättre att han skåpsuper allena?

Alfred Med respekt, ers majestät, men det hör ej till protokollet.

Manfred Jo, det gör det nu. Jag föregår med gott exempel och statuerar ett prejudikat.

Alfred Ni riskerar tronen, ers majestät.

Manfred Det gör jag som jag vill. Jag är ju kungen, eller hur? Men här hos mina vänner är jag bara Manfred. Rapportera det till farbror Udo. Hälsa honom att jag skrattar åt hans protokoll, manövrer och intriger.

Alfred Jag har ingenting här att göra. (*går*)

Manfred Där blev vi av med den lakejen. Kom nu, mina bröder, låt oss dricka, i den heliga demokratins namn, och för min flicka Margherita!

1 Det är vi gärna med på.

2 Skål för kungen!

3 Skål för Manfred!

4 Skål för Margherita!

5 Och åt fanders med den sure hertig Udos protokoll!

Manfred Det finns blott ett väsentligt och förnuftigt sätt att leva, det finns bara en god sak att göra, och det är helt enkelt att ha roligt. Allting annat är fullkomligt vettlöst.

2 Han har rätt.

1 Det dricker vi för!

3 Skål!

5 Välkommen, Manfred, till förnuftets dryckesbröders enda kloka skara! Vi ska nog ta hand om dig!

Manfred Det är ju därför jag har kommit hit. Som konung vill ju alla bara störta mig.

4 Här är du säker. Töm nu bägaren och fyll en ny!

(*De dricker och har glädje och gamman tillsammans.*)

Scen 2.

Udo Det är bara en tidsfråga, käraste, innan han faller.

Cynthia Men om han faller så kan vi ju alltid åtminstone påskynda saken?

Udo Hur då?

Cynthia Men min snälla gemål, du behöver ju bara slå undan hans ben, och han faller. Han har ju ej något att stå på.

Udo Man knäar en konung ej hur lätt som helst.

Cynthia Jo, ty han är din brorson, och själv gör han allt för att falla. Det enda som du själv behöver att göra är att blåsa på honom.

Udo Blås själv, om du finner det så himla enkelt.

Cynthia Jag är blott en kvinna och saknar all kraft. Men du är ju en man. Det är din sak att starta lavinen.

Udo Här kommer nu Alfred. Han vet kanske något.

Cynthia Det är bäst för honom.

Udo Vad nytt, käre Alfred?

Alfred Den här gången har jag blott de bästa tänkbara nyheter.

Udo Nå?

Alfred Manfred går själv på krogen och super med tvetydiga kompanjoner, som om all hans strävan i livet var blott att få bli en professionell alkoholist.

Cynthia Är det sant?

Alfred Jag har sett honom själv i sitt ässe på krogen.

Cynthia Det passar sig ej för en konung att kröka på krogen. Vad säger du, Udo?

Udo Här har vi en alldeles utmärkt anledning att äntligen ingripa och göra något åt saken!

Cynthia Precis vad jag tänkte.

Alfred Det gläder mig att jag har varit till nytta.

Udo Ej endast till nytta men även till framgång.

Cynthia Du blir nog minister med tiden.

Udo Vi kan icke vänta. Nu gäller det! Hela vår stat är i fara!

Cynthia Det är blott att mobilisera stormtrupperna genast.

Udo Vi skall icke vänta en enda minut. Man har *en* chans i livet. Den står nu för dörren. Vår son skall bli konung, min kära.

Cynthia Ja, men efter oss.

Udo Givetvis. Alfred, låt oss omedelbart gå till aktion!

Alfred Jag är med, hertig Udo. (*de går.*)

Cynthia Så blir vi då av med en vagel i ögat, en värdelös konung, som ej kan regera och struntar i all politiken, som om han var galen. Men vi är ej säkra för honom förrän vi har fått honom fast etablerad som kronisk patient på ett sinnessjukhus.

Scen 3. Hovet.

Margherita Var är hela hovet? Jag saknar de viktigaste.

Petronius Det är ni ej allena om, kära prinsessa. Vi saknar ej Manfred allenast men hela hans stat.

Margherita Har ni ej någon aning om vart han kan ha tagit vägen?

Petronius Jag vågar ej ens spekulera.

Margherita Men ändå så sköter han plikterna och statens ärenden väl?

Petronius Jag är vittne till att han ej har gjort den minsta försummelse. Han är med staten och staten och folket med honom till fyllest tillfreds.

Margherita Alltså är han i all sin beständiga nyckfullhet fullkomligen oantastlig.

Petronius Det kan man nog säga.

Margherita Han sköter sig alltså som konung men ej som min fästman. Här kommer nu den ambitiöse och farlige hertigen Udo, hans farbror.

Petronius En vidrig person.

Margherita Säg det inte till honom.

Udo (*med beväpnad vakt, intar tronen*) Härmed förklarar vi Manfred, vår konung, otillräknelig och förlustig sin tron då han ej kan regera. Han tillbringar dagarna med att i ovärdigt sällskap slå runt, supa till och försumma sin kungliga plikt och sitt ämbete, medan han nattetid hänger sig åt oerhörda och okända utsvävningar. Vi förklarar honom härmed omyndig och ej kapabel till att sköta statens affärer.

Margherita Bevis! Hertig Udo, ni kan icke störta er brorson så här utan vidare. Ni kommer med lösa anklagelser utan grund, utan sans och förnuft, som ej har något ringaste juridiskt värde. Man störtar ej landets monark utan vidare.

Udo Men det är gjort nu, och ingen försvarar den nyckfulle Manfred och allra minst odågan själv. Vi har kraft och armén bakom oss. Manfred har ingenting.

Margherita Det är alltså en sniken palatskupp?

Udo Ja, för statens bästa. Prinsessa, ni gör klokast i att ej alls opponera er.

Margherita Men var är konungen själv? Har ni kidnappat eller satt honom i fängelse?

Udo Han är försvunnen.

Margherita Så ni tar som föranledning till att skaffa er och er son hela makten det faktum att Manfred har spårlöst försvunnit. Jag lovar er, Udo, att han aldrig kommer tillbaka så länge ni här usurperar hans tron. Enda frukten av all er politiska möda blir det att ni får hela folket emot er.

Udo Prinsessa, vi måste först tänka på staten och ansvaret för den. Om Manfred behagar försvinna så kan vi ej lämna vår stat utan roder.

Margherita Han sköter nog rodret ändå, vart han än har begett sig.

Alfred Han sitter på krogen och super.

Margherita Är det då så illa? Är det er anledning till denna palatskupp? Att Manfred är mänsklig? Fy skäms, era omänskliga och gemena bastarder!

Udo Jag ber er, prinsessa, att vakta er tunga.

Margherita Och jag, hertig Udo, ber er dra åt helvete! (*går*)

Alfred Det var ej klokt att få själva prinsessan emot er.

Udo Hon är blott en kvinna. Vi har gripit rodret om staten och ämnar behålla det. Nästa steg blir att få Manfred omyndigförklarad offentligt.

Alfred Ni måste först få honom lokaliserad.

Udo Var han ej på krogen? Var det icke där som du fann honom? Är det ej bara att föra den stollen till torken?

Alfred Han håller sig aldrig tillgänglig i längden. Man kommer ej åt honom. Nu vet väl ej ens prinsessan var han håller hus, och han lär icke frivilligt ge sig till känna när han väl får veta om kuppen som ni här har genomfört.

Udo Han måste snarast omhändertas och bli hospitaliserad på livstid!

Alfred Ni äger makten nu, hertig. Ni har fria händer. Jag kan inte säga mer än: var så god! Det är bara att fånga den utflugna fågeln i flykten.

Udo Du får det att låta så enkelt.

Alfred Det är säkert enklare än vad det låter. Nu vet ju all världen att Manfred är galen. Det återstår endast att definiera hans galenskap.

Udo Alfred, vem är du egentligen för?

Alfred Jag är för den som vinner, men segraren är icke alltid den som synes vinna.

Udo Du tror alltså min brorson Manfred kan lura mig?

Alfred Hertig, han har redan lurat er. Ni har nu makten, men Manfred har sluppit ifrån den.

Udo Din clown! Gör du narr av mig?

Alfred Nej. Jag är blott realist.

Udo Det finns ej något värre än den realistiska omutlighetens förkrossande negativism.

Alfred Ni har ansvaret nu. Ni får finna er i att ni blir kommenterad.

Udo Nåväl. Jag kan ej göra annat än bättre ifrån mig än Manfred.

Alfred Det räcker ett tag, men det håller nog aldrig i längden.

Udo Hur så?

Alfred Hertig Udo, det tror jag nog att vi får se. (*går*)

Udo Den lakejen har blivit min kritiker. Nå, jag har dock säkrat tronföljden åt min herr son till min hustrus gedigna tillfredsställelse. Sedan får vi väl se resultatet av alla denna fåfänga.

Scen 4. Vårdshuset.

Manfred Vad säger de mera om mig?

1 De tror du har full rulle i källaren med allsköns fruntimmer.

Manfred Rulle? Vad menar de? Full kan jag vara ibland, men full rulle har jag aldrig haft ens i ensamhet. Full rulle låter ju nästan oanständigt. Mera. Vad säger de mera.

2 De tror att du blir en vampyr som i vällust privat tömmer blodet ur allsköns fruntimmer.

Manfred Vad menas med det? Allsköns fruntimmer? Var får de allt ifrån? Är det då vilka madamer som helst? Gamla tanter och vampar? Om jag ändå kunde ha så roligt! Mera! Låt mig höra mera!

3 De tror att du gömmer dig för att ej någon ska märka att du under natten förvandlas till en varulv.

Manfred Och vad är en varulv?

3 Ett annat slag, gissar jag, av en vampyr, fast mer primitiv och något värre.

Manfred Så varulven tappar ut blod även ur allsköns fruntimmer?

3 Nej, han blott sliter sönder dem.

Manfred Och lämnar dem sedan orörda?

3 Det är väl ej sedan så mycket mera att röra när de väl är döda.

Manfred Då föredrar jag nog vampyren, som dödar blott för att bestå evigt liv på sitt offer. Vad mera? Jag älskar att höra fantastiska amsagor om mig.

4 De djärvaste vågar ej ens spekulera i vad du har för dig på natten.

Manfred Ja, det var väl djärvt! Att ej ens våga prata om saken! Då måste mitt lastbara liv vara någonting alldeles oerhört! Så bortom all sans och redlighet att man ej ens kan beskriva det! Det var det bästa! Vad mera?

5 Att du samlar gossar i hemlighet och ej vill stå för din homosexualitet.

Manfred Det är jag inte ensam om. Alla ungar blir stämplade med just det ryktet, som aldrig kunnat bevisas. Vem var Francis Bacons bedårande gossar? Vad sysslade Sokrates och Alkibiades med? Leonardo da Vinci blev åtalad för homosexualitet, men man kunde ej någonsin få honom fälld. Alla vet att jag älskar min mö Margherita, och att jag ej för henne hem till min brudsäng betyder blott att jag dess mer respekterar och älskar mitt livs enda kvinna. Och Dante kom aldrig vid sin Beatrice. Är då helig vänskap och kärlek fördömd bara för att den är fri från sex?

(*Rättstjänarna kommer.*)

1 Jag befarar en störning.

Manfred (till rättstjänarna) Vad vill ni?

rättstjänare 1 Vi söker kung Manfred.

Manfred Det vet hela världen att det inte är någon annan än jag. Och vad har ni för ärende?

rättstjänare 1 Ni måste följa med oss.

Manfred Och vart då? Kommenderar ni mig? Är det icke då snarare jag som har rätten att kräva att ni står i min tjänst?

rättstjänare 2 (vecklar ut ett dokument) Ers höghet, vi måste tyvärr arresteras er, ty ni är anklagad för en lång rad av diverse förseelser.

Manfred (till dryckesbröderna) Detta är värre än spridning av rykten och lösa förtal, ty de här byråkraterna har alla lögnen på pränt.

(*till rättstjänarna*) Nå, sterila stenansikten, fjärrstyrda robotar, lömska lakejer, låt höra! Sjung ut mina synder! Gör gärna ett sångnummer av det och dansa därtill! Låt det bli en balett med kupletter!

rättstjänare 2 Ni är härmed lagligt omyndigförklarad till följd av er ansvarslöshet, er nyckfulla regering, er frånvaro från eget hov och er ovilja och oförmåga till vanligt humant samarbete.

Manfred (till bröderna) Säg, hörde ni det? Hur var uttrycket? Säg det igen! 'Vanligt mänskligt humant samarbete!' Vem har hittat på denna gallimatias? Är det onkel Udo?

rättstjänare 2 Han är landets nya regent och helt laglig som sådan.

1 (reser sig) Och vad skall det då bli av Manfred?

rättstjänare 2 Ingenting särskilt.

Manfred (till bröderna) Ni hörde väl det? 'Oförmögen till vanligt humant samarbete'. Den hertigen Udo, den självkrönta härskaren, har aldrig sett mig tillsammans med er.

2 Det är oacceptabelt och en synd och skam!

rättstjänare 2 Och just därför, kung Manfred, så måste vi be er att följa med oss.

Manfred Jag förstår. Jag skall bortföras till någon undanskymd plats där jag stryps eller skjuts eller halshugges. Eller jag kanske blir hängd.

rättstjänare 2 Inte alls.

3 Men ni för honom väl ej i fängelse?

rättstjänare 1 Nej då.

Manfred Vart skall ni då föra mig?

rättstjänare 2 Ni är omyndigförklarad. Det finns bara ett ställe för någon sådan.

Manfred Asylen?

rättstjänare 2 Rätt gissat. Ni skall bli hospitaliserad.

(Dryckesbröderna reser sig uppbragta men vacklar något i fyllan. Manfred gör en lugnande gest mot dem.)

Manfred Jag ber er, go'vänner, gör ingenting oöverlagt! Gör ej motstånd!

(till rättstjänarna) Jag står till ert milda förfogande. Här har jag njutit i sällskap av glada kamrater vid bordet och flaskan och bara haft roligt. Nu unnas mig dessutom nöjet att få bli bekant med inspärrade dårar, och om jag förstått saken rätt skall jag själv bli en inspärrad dåre. Det är själva avsikten, är det ej så? *(breder ut armarna)* Jag står till ert förfogande. Välkommen, öde, att fängsla mig och föra bort mig från min egen sorg och min egen personlighets bitterhet och outhärdlighet! Sätt mig i bojor och tvångströja, så att jag aldrig mer kan skada andra och så att man ser att jag ej mer är farlig. Jag älskar mitt öde, och så har jag blivit en dåre befast i en galenskap som jag bestraffas för genom hospitalisering. Det kan ej bli bättre. Vi får, mina bröder, en annan gång tömma vår flaska, den sista i festen som aldrig tog slut, om jag en dag trots allt kommer ut.

rättstjänare 2 Inga dumheter nu. Följ snällt med oss nu bara. *(de för bort honom)*

1 Hur kunde vi låta det ske?

2 Och hur kunde regeringen finna sig i det?

3 Vi måste nu organisera ett uppror!

4 Tror ni att det hjälper?

5 Det enda som kan hjälpa honom nu är ryktesspridning. Tag reda på alla ni känner, se till att Petronius blir informerad, berätta allt för Margherita, prinsessan, sätt landet i rörelse genom den enklaste information, det är det minsta som vi kan göra, men det kanske kan leda till någonting.

1 Du har rätt!

2 Ja, det skålar vi för!

3 Och för Manfred!

4 Hurra!

5 Låt all världen få veta skandalen! Gutår! *(De skålar och dricker.)*

Akt IV scen 1.

Udo Jag beklagar, prinsessa, men Manfred är spårlöst försvunnen.

Margherita Men ni måste dock veta någonting! Ni har ju nu tagit makten i riket och kan inte bara helt nöjaktigt två era händer!

Udo Vad mer kan vi göra?

Cynthia Vi har inget ansvar för Manfred nu längre. Han satte sig själv i sin soppa och har gått förlorad. Ej någon är skyldig förutom han själv.

Udo Vi skall dock göra allt vad vi kan för att lokalisera den arme.

Margherita Jag vet precis vad det betyder. Ni tänker ej göra det minsta. Ni hycklar och vågar ej stå för att ni genom er militärkupp har störtat dess laglige konung.

Cynthia Hon hotar! Hon vågar att anklaga oss!

Udo Kära goda prinsessa, ni måste väl veta, att slika anklagelser kan man ej komma med om man ej har både vittnen och starka bevis.

Margherita Hela byn kunde se och bevittna hur Manfred blev bortförd av vårdare i vita rockar.

Udo Då har du ett spår. Då är han utan tvekan hospitaliserad. Då återstår bara att utröna vilket av landets otaliga sjukhus han förts till.

Margherita Det vet båda ni mycket väl.

Udo Ännu ett löst anklagande påstående som ni ej kommer långt med, prinsessa, om ni ej bevisar dess sanning.

Margherita Ni omänskliga byråkratiska hycklare! Han är er brorson, och han gjorde aldrig er någonting ont, hertig Udo!

Cynthia Nu rasar hon och blir hysterisk.

Udo Hon var aldrig särskilt historisk.

Cynthia Nej, bara hysterisk.

Margherita Jag skall finna ut honom, hertig, och därefter ställa er två inför rätta som usla maktlystna förrädare.

Udo Lugna er, kära prinsessa. Försök se det sakligt. Kung Manfreds regering var bara en oordnad nyckfullhet. I sin förskyllan på sorg stängde han hela slottet som plötsligt blev utan fungerande hov. Och han spred rykten själv om att han hade mördat sin fader, min broder. Till slut söp han ner sig på krogen i sällskap av drinkare, drönare, dagdrivare och suputer. Nå, ställ er nu frågan: kan en sådan man vara konung?

Margherita Att visa sig vara en människa, fast man är konung, är ej någon sinnessjukdom.

Udo Kalla det vad du vill. Faktum är att vårt hov kunde inte fungera. En god duglig kung och regent tillhör folket och är en offentlig person och har skyldighet att ha fungerande hov tjugofyra timmar om dygnet.

Margherita Han flyttade bara sitt hov från sitt slott till den lokala krogen.

Udo Prinsessa, gör er inte skyldig till dumheter.

Margherita Dumheter står ni för själva.

Cynthia Hon vet inte vad hon själv säger.

Margherita Det vet jag långt bättre än ni.

Udo Lycka till, kära trogna prinsessa, med jakten på den vilseförda monarken. Om ni finner honom får ni gärna göra försöket att återinställa, rehabilitera och upprätta den melankoliske Manfred, men ärligen talat tror jag inte att han själv är intresserad.

Margherita Ni är båda omöjliga som förstenade mumiemasker, som bara har likdoft att dölja. Er ställning är falsk, och ni vet det. Adjö. (*går rasande*)

Cynthia Hon är hysterisk.

Udo Nej, Cynthia, hon är mer farlig än så, ty hon är ju en kvinna.

Scen 2. Hospitalet.

1 När kommer den där idioten egentligen?
2 Han är ingen idiot. Han är bara en tönt.
1 Det är väl samma sak.
2 Inte riktigt. En tönt kan man gyckla med, men en idiot är ett hopplöst fall.
3 Han är ingen tönt. Han är kungen av oss alla.
2 Just därför är han en tönt. Han har ju kastat bort sitt liv och sin krona. Han är en supertönt.
3 Nej, han är kungen bland alla visdomsfurstar.
1 Han är inte bara en supertönt. Han är en superidiot.
4 Åtminstone så super han.
1 Vad säger du, din idiot?
4 Idiot kan du vara själv. Jag säger att kungen super, och det vet hela världen att han gör. Därför är han ingen kung längre.
1 Kungen super. Än sen då? Låt honom supa. Alltså är han en superidiot som super dessutom.
2 Nej, han är bara en supertönt.
1 En tönt som super är en idiot.
2 Super idioten är han en supertönt.
1 Du talar som du har förstånd till, din idiot.
2 Idiot kan du vara själv.
3 Håll käften, era idioter. Ni vet ju inte vad ni talar om.
1 Om det är något vi vet vad vi talar om så är det idioter.
2 Så talar en riktig idiot.
1 Idiot kan du vara själv.
2 Bara en idiot härmar en idiot.
4 Håll käften, era idioter. Ni vet ju inte vad ni talar om.
2 Här kommer en idiot till.
5 Blir det inte mat snart?
1 Du avviker från ämnet.
2 Låt honom vara. Han har bara Alzheimer och är gaggig.
3 Man kan väl inte både ha Alzheimer och vara gaggig?
2 Har man Alzheimer är man gaggig, din idiot.
5 Jag tror att ni förväxlar med Alzheimer. Jag är bara Parkinson.
3 Är du Parkinson eller har du Parkinson?
5 Jag är Parkinson men har Alzheimer.
2 Alltså är du gaggig. Det förklarar saken.
6 Då jämnar det ut sig, kollega, för jag har Parkinson men heter Alzheimer.
(sträcker fram handen)
5 (fattar den) Har vi träffats förut?
6 Jag tror inte det. Men jag bor här på avdelningen.
5 Angenämt. Jag bor också här men har heller aldrig träffat er förut.
6 Angenämt. Hur var namnet?
5 Alzheimer men kallas Parkinson.
6 Då jämnar det ut sig, för jag är Parkinson men kallas Alzheimer.
5 Angenämt.

6 Angenämt. (*De fortsätter skaka hand.*)

4 Så där gör de varje dag. Att de aldrig lär sig.

2 De är ju gaggiga. Är man gaggig kommer man aldrig ifrån det.

3 Nå, hur blir det med maten?

1 Här kommer den.

syster 1 (*rullar in maten med några kollegor*) Sabotera inte bespisningen nu, så att ni åtminstone får maten på era tallrikar.

syster 2 Håll idioterna i styr medan jag serverar.

syster 3 Vem ska ha plastskynken idag?

syster 1 Sätt dem åtminstone på Parkinson och Alzheimer.

syster 3 Vem är vem av dem?

syster 1 Det spelar ingen roll.

syster 2 Trä dem på resten också. De skulle ändå egentligen behöva tvångströjor allihop. (*Hälften av patienterna ikläs plastskynken medan maten serveras.*)

syster 1 Håll inte ut maten nu innan ni har fått den på era tallrikar.

1 Är syster kollrig? Hur kan vi väl hålla ut maten innan vi har fått den på våra tallrikar?

syster 1 Det är det jag menar, din tokfan.

1 Kalla inte mig för tokfan, ditt käringluder.

syster 1 Tänker du bli våldsam nu också?

1 Bara för att du är kvinna har du inte rätt att slå mig utan att jag får ge igen.

syster 1 Jag har inte slått dig.

1 Nej, men du har förolämpat mig. Du har kallat mig för tokfan.

syster 1 Ja, är det inte så du heter?

1 Jo, och damen heter Käringluder, om jag inte minns fel.

syster 1 Säg då inte att du inte heter tokfan, din hönshjärna. (*spiller maten på honom när hon serverar honom.*)

1 Se vad du gjorde! Du håller ut maten i knät på mig!

syster 1 (*till de andra systrarna*) Ge honom ett plastskynke. Han spiller på sig.

1 Det var du, din satkärning!

syster 1 Sätt på honom tvångströja samtidigt och tvångsmata honom så han håller käften.

1 Du din satmara! (*tar närmsta tallrik och sätter den med maten i ansiktet på syster 1*) Kom inte hit med dina diarréer! Ska du skita på dig, så gör det utanför!

syster 2 Men Brunhilde, jag har ju sagt dig att inte provocera den patienten. Han har ju Tourettes syndrom.

1 Ditt stinkande rövhål, gå och vädra din fitta någon annanstans!

syster 3 Nu är det färdigt igen.

2 Han har kommit i gång igen. Nu blir det slagsmål.

3 Vad är det för kräkmedel ni bjuder på idag, era bordellförkläden? Ska de här färdigtuggade inälvorna kallas kokta? Levern lever ju fortfarande! (*Uppror bland patienterna. Alla grimaserar åt maten, välter ut den, håller ut den, spiller ner sig och varandra eller börjar kasta den på sköterskorna.*)

4 De här spyorna måste ni ha spytt ut själva för några veckor sedan. (*kastar bort maten*)

5 Ät det inte, Alzheimer. Det är bara spillning.

6 Jag är inte Alzheimer. Jag har Parkinson. (*håller ut maten*)

1 Ät upp era utspydda diarréer själva, era lesbiska bordellmormödrar! (*doppar en sköterskas ansikte i en annans tallrik*)

syster 2 Skall jag kalla på hjälp?

syster 1 (*lugnt*) Nej, hämta bara tandläkaren. (*syster 2 ut*)

syster 3 Nu är det tandhygien! Tandläkaren kommer!
(*Alla blir skräckslagna.*)

syster 1 Ut med maten! Vill de inte äta blir det ingen mat!

syster 2 (*in med tandläkaren*) Här kommer tandläkaren.

tandläkaren (*kommer in med rullande tandläkarstol med alla tillbehör*)
Nå, hur var det här då? Vem var det som hade besvär med tänderna?

1 Inte jag!

2 Inte jag heller!

3 Inte jag!

4 Inte jag!

tandläkaren Försök inte! Alla har besvär med sina tänder! Vad har man tänder annars till? (*till 5*) Du där! Sätt honom i stolen! (*systrarna sätter honom i stolen*)

5 Men jag har inte tandvärk, bara Alzheimer.

tandläkaren Hur kan du då veta att du inte har tandvärk, ditt nöt? Öppna käften på honom! (*de hjälper honom att gapa*) Dålig andedräkt har han så man tror han har ätit skunk! Men vad fan har du gjort av tänderna, ditt nöt?

6 Han har glömt att sätta i dem idag.

tandläkaren Driver du med mig, din drummel? Vad menar du med att sätta dig i tandläkarstolen när du inte har några tänder?

5 (*försiktigt*) Det är just det som är problemet.

tandläkaren Bort med honom! Nästa! (*3 sätts i tandläkarstolen*)

3 (*får munnen uppbänd*) Aaaaaaaaargh!

tandläkaren Den här har åtminstone tänder. Men vad tusan sju tusen djävlar har du gått och ätit? Har du ätit sötsaker hela livet?

3 (*kan inte stänga munnen*) Aaaaaaaaargh!

tandläkaren Här får vi genast dra ut diverse kindtänder. Några rotfyllningar behövs också. Fram med borren! (*Borren sätts i gång och surrar ilsket.*) Här finns många tänder att borra bort!

3 (*får fram*) Aj! Det gör ont!

tandläkaren Det ska det göra! Såja! Kör in borret i pulpan nu! Här behövs en rejäl djupborrning! Såja! Sug här! (*de kör in slangar och sladdar i munnen på 3 och bänder upp munnen*) Hur känns det?

3 Aaaaaaaaargh!

tandläkaren Bra, då lever han åtminstone. Hit med hovtången! Den här ska aldrig mer behöva gå till en annan tandläkare när jag är färdig med honom!

syster 2 Ska vi inte ge honom bedövning?

tandläkaren Behövs inte. (*tar fram en klubba*) Jo förresten, slå honom i huvudet med den här om han börjar leva. (*kör in hovtången i munnen*) Såja. Nu gäller det bara att få tag om rätt tand. Men det är väl inte så noga.

3 (*skriker genomträngande och svimmar*)

tandläkaren Dog han?

syster 1 Nej, han tuppade av.

tandläkaren Då får det vara. Avbryt operationen. (*slänger ifrån sig verktygen*) Vill patienten inte samarbeta får han skylla sig själv.

syster 2 Vilken patient skall vi sedan ta?

tandläkaren Jag tror det räcker för idag. Nu bråkar de nog inte mer idag. Kör ut stolen!

syster 3 Vad ska vi göra med patienten?

tandläkaren Vi måste väl ta ner honom. (*börjar trampa ner honom men trampar upp honom i stället*) Hoppsan, fel håll. Dra ut slangarna ur honom så att han inte stryps. Jag har flera operationer kvar att göra på honom innan han är färdig.

syster 1 Rulla ut honom till operationsbordet.

(*syster 2 och 3 rullar ut patient 3, till synes död, i tandläkarstolen*)

tandläkaren Då skriver jag väl notan som vanligt på patienternas anhöriga?

syster 1 Givetvis. Annars får ni inga pengar.

tandläkaren Sjukhusledningen tar ansvaret. (*undertecknar och river loss räkningen*) Var så goda!

syster 1 Tack. Vi lägger på vår procent för omkostnader, så blir alla nöjda och glada.

tandläkaren Nästa avdelning! (*följer sin tandläkarstol och de andra systrarna*)

syster 1 Om det ändå alltid kunde gå lika smidigt till.

1 Nu ska du inte vara uppkäftig, syster, eller vi bankar skiten ur fittan på dig så du pissar blod i blöjorna tills du blir upplöst!

syster 1 Håll dig i skinnet, din förryckta blådåre!

1 Tandläkaren är inte här längre, och vi har redan beställt om att han i nästa avdelning själv blir satt i tvångströja i tandläkarstolen, och där ger de sig inte förrän de borrar hål i hela honom! Vi är snälla och saliga änglar i jämförelse med dynamitpsykopaterna på skräckavdelning tretton!

syster 1 Tack för varningen. Det är bäst att jag ser efter. (*ger sig av*)

1 Så blev vi av med henne. Husfriden är återställd, gott folk! Vi är av med alla tillsyningsmän och perversa bevakare!

2 Här kommer Manfred. (*Manfred kommer in.*)

4 Hej, Manfred! Var har du varit? Du har som vanligt missat allt det roliga.

Manfred Vad har jag missat?

4 Allt det roliga.

Manfred Ja, det vet jag redan, men vad var det som var så roligt?

5 Tandläkaren var här, och vi fick mat, eller var det tvärtom? Du vet alltid bättre, Alzheimer. Var det tandläkaren som gav oss mat, eller var det tvärtom?

6 Jag är Parkinson. Alzheimer kan du vara själv.

5 Ja, det var väl det jag trodde.

Manfred Vad var det för roligt med det?

4 Det var inte det som var det roliga.

Manfred Nej, jag tänkte väl det. Och jag tyckte att jag såg tandläkaren komma levande härifrån igen. Vad var det för roligt med det?

1 Han kommer inte levande ifrån nästa avdelning. Där blir det bara kiss och bajs av hela honom.

Manfred Det blir det av oss alla.

1 Inte genast.

Manfred Nej, du har rätt. I ju måttligare portioner, desto bättre.

1 Men jag kan garantera, att i avdelning 13 blir det bara en enda stor diarré av hela honom.

Manfred Fy så vulgär du är. Tänk då på damerna.

1 Det är på dem jag tänker. De tål inte fler tandläkarbesök.

2 Varannan tant här är tandlös.

1 Och det är tandläkarens fel, som bara hissat upp dem i WC-stolen för att borra hål i dem.

Manfred Du menar borra hål i deras tänder.

1 Nej, det vet du väl, Manfred, att det bara är tandläkaren som är så pervers att han borrar hål i gamla tanter.

Manfred Även de tandlösa?
 1 I synnerhet de tandlösa.
Manfred Men de har ju inga tänder att borra hål i?
 4 (till 1) Vad var det du sade om kungen bland superidioter?
 1 Du ser själv. Han kopplar ingenting.
Manfred Ursäkta mig, men jag har just varit ute på avdelning X.
 2 Då är du ursäktad.
 4 Han är bortkollrad igen.
 1 Jag har ju varnat dig, Manfred, för att gå dit. Där sitter bara de gaggigaste professorerna. Vi är en mycket bättre akademi än deras.
 2 Vad är ditt problem, eftersom du åkte dit?
Manfred Jag undrar fortfarande vem det egentligen var som skrev Shakespeares verk.
 4 Men den saken är ju avklarad för länge sen. Det är ju en självklarhet.
 1 Vilket rövhål var det då som släppte den biffen?
 4 Det var ju jag, förstås!
 2 Det var det inte alls det, för det var jag.
 4 Nej, det var jag!
 2 Du ljuger! Det var jag!
 4 Det var jag som gjorde det! Kom inte och säg nåt annat!
 2 Du är bara en vanlig bedragare! Jag vet ju att det var jag!
 1 Det är bäst att ni slåss om saken.
Manfred Lugna er, mina vänner. Om saken inte har kunnat avgöras på tre hundra år, så lär det inte bli avgjort heller under de närmaste tre hundra åren. Låt andra slåss om saken i stället, så slipper ni.
 1 Salomoniskt.
 5 Ingen kommer nånsin att ana att det var jag som gjorde det.
 6 Inte mig heller, Parkinson. Vi går säkra för upptäckt.
 5 Alzheimer var namnet.
 6 Ja, det var ju det jag sade.
 5 Nej, du sade Shakespeare.
 6 Men Shakespeare är ju död.
 5 Men hans verk lever. Alltså kan det inte ha varit han som skrev dem.
 6 Vilket skulle bevisas.
Manfred Jag går efter och ser hur mycket slarvsylta och köttslamsor det har blivit kvar av tandläkaren.
 1 Spara några färdigtuggade inälvor åt mig.
 2 Männklighetens aptit på sadistiska tandläkare är utan gränser.
 1 Tacka fan för det. De är ju rena konsumtionsvaran.
 4 Kom inte tillbaka och säg att tandläkaren lever.
 1 Men kom gärna tillbaka med tandläkarens lever.
 2 Lever han lever även hans lever.
 1 Dina visdomsord överträffar Hannibal kannibalens.
 4 Var beredd på att du kan få äta upp det.
 2 Vi får alla äta upp vad vi själva har skördat.
 1 Sade såningsmannen som bara sådde på hösten.
 4 Han var säkert härifrån.
 1 Nej, men han slutade här – i tandläkarstolen.
 2 Ack, vi skall alla den vägen vandra.
 4 Ihåliga har vi alltid varit, och ihåliga skall vi alltid varda.

1 Därför finns det tandläkare.
2 Hela livet är blott ett stort svart hål.
1 Som inte ens nån tandläkare kan laga.
4 Nej, ingen fyllning räcker till, ty tandläkarn kan bara fyllna till.
1 Det är tur för honom, det. Det räddar honom och hans ära.
4 Mera sprit i folktandvården!
2 Det är slutsatsen av alla lärda diskussioner i världen: Drick sprit.
4 Nu skulle Manfred ha varit här.
1 Vad tror du han sysslar med egentligen? Hans enda nyttiga funktion här är ju som langare.
2 Ja, därför är han vår frälsare.
4 En sådan Messias skulle kunna frälsa hela mänskligheten.
2 Med sprit?
4 Vad annars?
1 Hans succé är garanterad, om han bara bjuder på sprit.
4 Därför är han alltid välkommen.
1 Låt oss därför invänta vår Messias, vår avsatte härskare Manfred, kungen bland idioter, som fann det mera värt att langa sprit än sitta på den kungliga tronens WC-stol, visdomens furste.
4 Han kommer alltid tillbaka, och gör han inte det så går han igen.
1 Huvudsaken är att vi får vår sprit.
2 Vin går också bra och är hälsosammare.
1 Alkohol som alkohol. Ge tandläkaren sådana hål att borra i, så kommer han äntligen till saken.
2 Du har satt fingret på det svarta hålet men kan aldrig gå till botten med alkohålet.
1 Borra hål i tandläkarn nästa gång.
Manfred (återkommer) För sent. Han är genomborrad.
4 Vad har hänt?
1 Säg ingenting. Jag kan gissa precis. Han försökte knulla henne i tandläkarstolen.
Manfred Hur visste du det?
1 Logisk slutsats. Jag må vara galen, men jag är inte dum. Syster Brunhilde knullar man inte i tandläkarstolen.
2 Varför inte det?
1 Hon är för bred. Man sätter henne inte i tandläkarstolen över huvud taget. Att göra så är ett misstag. Hon måste ju fastna.
4 Men tandläkarn var tydligen kåt på henne ändå.
1 Man får leta länge efter något mera perverst än en tandläkare. Han knullade henne, så han fastnade han också.
2 Och sedan?
1 När han var fast med henne i tandläkarstolen tog hon helt enkelt borsten och genomborrade honom.
4 Så nu sitter hon där med en död tandläkare över sig och kan inte komma loss.
2 Ett passande öde för en tandläkare med en sådan syster. Varför kunde han inte lämna henne i fred?
1 Det ska vi vara glada för. Ingen kommer nu någonsin att befria syster Brunhilde ur tandläkarstolen.
2 Är det verkligen så det har gått till, Manfred?

Manfred Det ser onekligen inte bättre ut. Tandläkaren sprutar fortfarande över henne men ur fel utgång.

1 Och hon får inte ens någon njutning ut av det. Bara klibbighet.

Manfred Så klibbigt att ingen annan vill komma i närheten.

1 Halleluja. Vi är frälsta. Det gjorde du bra, Manfred.

Manfred Jag gjorde ingenting.

4 Och det skall du ha all ära i världen för.

2 Du är kungen av sinnessjukhuset.

1 Men vi har åtskilliga systrar och läkare kvar att göra oss av med innan vi är helt fria från uppsikt.

4 Ja, vi har ett långt arbete framför oss och en hel värld att erövra.

2 Men du är konungen, Manfred, för oss alla. Du kan slå ut din egen farbror i dårskap.

Manfred Det har jag gjort för länge sen.

2 Det är det jag menar.

1 Fram nu med flaskorna, Manfred. Det är det vi har väntat på hela dagen.

Manfred (öppnar försiktigt en kasse) Jag tog dem från förrådet.

1 Rätt så! Glada dagar ska vi hava hela livet intill döden!

2 Särskilt här på sinnessjukhuset.

4 Ja, det är ju det sinnessjukhuset är till för. Kallas det inte för 'lustiga huset'?

5 Får vi vara med?

1 Javisst! Ta för er bara! Alkohol skärper sinnena och gör er bara intelligentare!

2 Det beror på att själen tar över när kroppen slås ut.

6 (skålar med 5) Skål, Einstein!

5 Skål, Sacharov! (de skålar. Festen börjar.)

Scen 3.

Udo Men ni måste förstå, Margherita, att det är för hans eget bästa som han sitter inspärrad på anstalt.

Margherita Nej, det kommer jag aldrig att förstå eller acceptera. Med vilken rätt?

Udo Han kan inte regera.

Margherita Och därför behandlas han som ett djur och icke som en människa?

Udo Tvärtom, där får han all frihet att vara mänsklig. Han har gott sällskap där av likasinnade och kommer väl överens med dem. Han är faktiskt lycklig.

Margherita Och vad för behandling får han? Psykiska mediciner, tvångströja, elchocker och lobotomi?

Udo Prinsessa, ni överreagerar och dramatiserar och vet inte vad ni talar om. Försök hålla er till fakta. Manfred är schizofren, och schizofreni är en sjukdom.

Margherita Hur definierar ni denna sjukdom?

Udo Han lever i sin egen värld och kan inte klara sig själv. Han är fullkomligt opraktisk. Han lever bara för sina känslor och är därför lika oberäknelig som vädret. Vi kan inte ha en nyckfull monark som gör sig populär om dagen bara för att låsa in sig om natten. Han lider av schizofren paranoia, enda sättet att bota honom är att ge honom vård, det får han nu, och har han tur så är han inget hopplöst fall som alla de andra.

Margherita Vad ni säger gäller för alla konstnärer. De är alltså sjuka för att de lever i en egen värld och är opraktiska och nyckfulla. Paranoia och schizofreni är alltså er

beteckning på individer som skiljer sig från mängden för att de har en personlighet, har visioner, är konstruktiva och kan skapa. Jag påstår motsatsen och hävdar att det är de som är friska medan världen för övrigt är sjuk.

Udo Jag beklagar, prinsessa, men Manfred är nu en gång för alla inlåst, och byråkratin är sådan att ingen kan få honom ut igen. Se det som så, att det är för hela landets bästa. Endast på sinnessjukhuset är han ofarlig för andra och för sig själv.

Margherita Ni riskerar att få hela folket emot er. Manfred var populär. Ni blir aldrig populär.

Udo Det är i så fall folkets problem, inte mitt.

Margherita Hertig Udo, jag ansvarar inte för följderna av ert självsvåldiga agerande.

Udo Ingen har bett er heller.

Margherita Vi lär nog aldrig ses mera. (*går*)

Udo Hon är lika tokig som Manfred. Nåväl, börjar hon intrigera är det bara att spärra in henne också.

Scen 4. Hospitalet.

1 Och hur mår ers excellens idag?

2 Vad spelar det för roll?

1 Här på asylen spelar alla någon roll, även om den varierar från dag till dag.

2 Alltså spelar det ingen roll.

1 Jo, men det är ju det det gör!

2 Ska vi slåss om saken?

1 (*bugar sig underdånigt*) Inte för allt i världen skulle jag vilja ta till grovhandskarna med Ers Excellens.

2 Vem inbillar du dig att jag är egentligen?

1 En av oss.

3 Han menar inget illa, polarn. Han anser oss bara förmer här inne på vår illustra institution än någon djäväl där ute i samhället.

1 Det är vi ju också. Vi äro en lysande samling. Här finns både presidenter och biskopar, de högsta höns i världen och mycket viktigare för världens gång än alla lurendrejare och galningar där ute i samhällets etablerade positioner.

2 Varför viktigare?

1 Se själv! Här finns ju både Jesus och Napoleon, och det i flera exemplar och massor av kejsare med eller utan stater....

2 Jag förstår vad du menar.

1 Och varför tar du mig inte på allvar då?

3 Här kommer själva påven. (*en individ i nattskjorta och tiara inträder skridande*)

1 Hej, påven.

påven Mina barn, mitt huvud värker av den törnekrona jag vilar på varje natt i stället för huvudkudde.

1 Ta av dig kronan då, så värker den mindre.

påven Jag menar inte denna krona, som är min ämbetskrona. Jag menar törnekronan av alla världens lidanden.

3 (*till 2*) Han tar på sig alla världens lidanden.

2 Ja, någon måste ju göra det också.

4 Se upp! Här kommer kungen!

1 Vilken av dom?

4 Vår egen! (*Manfred inträder.*)
Manfred Har ni inte fått mat ännu?
1 Vi väntade på dig.
syster 1 (*kommer med andra systrar rullande in matkärror*) Till bords! Ni får bara en gång!
1 Hårda bud! (*skyndar sig att ta plats. Alla skyndar sig och trängs. Påven blir utan stol.*)
3 Påven är utan stol.
2 Ge honom en stol då.
4 Det finns ju ingen.
1 Jag är ledsen, påven, men du blir utan stol idag.
påven Det är orättvist! (*slänger rasande tiaran i golvet*)
syster 1 (*tar fram en stol*) Seså, här är en stol Varsågod. Alla har rätt att få en omgång mat.
påven Detta är värre än bamba!
1 Klaga inte på bordsskicket bara. Vi spyr alla på golvet.
påven Ja, det gör ni rätt i. (*tar på sig tiaran igen och ser majestätisk ut*)
syster (*serverar*) Slafsas nu inte i er allt på en gång, utan njut för fulla muggar.
4 Vad snackar hon om för fulla muggar när vi inte ens har riktiga glas?
3 Vad är det här för en äcklig gröt?
2 Det är gårdagens rester.
3 Men vi hade ju gröt igår också.
2 Ja, det är samma gröt.
3 Måste vi äta den två gånger?
1 Lugna dig, moster, det här är inte finsk mämman.
3 Vad är *det*?
1 Sånt som man äter två gånger, för den är så trögsmält.
2 Som kor?
1 Nej, kor är inte lika trögsmälta.
2 Jag menar liksom korna idisslar.
4 Korna äter ju bara hö, din tokfrans.
2 Ja, vad äter vi då? Kallar du det här brylépudding?
påven Tala inte om brylépudding.
2 Varför inte det?
3 Han tål inte brylépudding.
påven Tala inte om det, sa jag!
2 Ingen har sagt något om brylépudding. Ännu mindre *får* vi någon brylépudding.
påven Det är bäst ni aktar er. Kan du vakta min mat, Manfred, medan jag är ute och spyr?
Manfred Ingen vill ha din mat utom du. Men sitt inte här och vänta på eruptioner. Skynda dig ut.
1 För sent.
(*Påven spyr. Manfred får allting över sig.*)
1 Fullträff!
syster Vad pågår här?
2 Påven spydde ner kungen.
syster Jag har ju sagt att ni inte får sitta och kasta mat på varandra!
4 Det var inte frivilligt.
3 Han kastade upp.
syster Ja, det kallar jag att kasta mat! Vad kallar ni det? Att kasta vatten?

2 Syster är grov i käften.
1 Dom har blivit sådana efter att överläkaren hängde sig.
4 Har överläkaren hängt sig?
1 Tyst! Det är en statshemlighet!
påven (till Manfred) Jag ber om ursäkt.
Manfred (har rest sig) Jag har fått nog av ert smutskastande.
4 Se upp! Han ska hålla tal!
2 Det är han i sin fulla rätt till, så som han blivit behandlad.
3 Skäll inte ut oss efter besked, Manfred. Det var inte vårt fel att du blev nerspydd nu igen.
påven Jag rådde inte för det.
Manfred Påven tar på sig bördan för allt världens lidande men rår inte för sina egna spyor.
påven Jag varnade er. Jag bad er ju att inte nämna den där förfärliga oljiga desserten.
1 Du skulle ha sprungit ut genast i stället för att varna oss, tokstolle.
påven Förolämpa mig inte, din erbarmliga sopprot.
2 Låt Manfred hålla tal i stället. Det är mycket roligare än att vi grälar.
1 Tala till oss, Manfred. Läs lössen av oss, för det klarar påven inte av. Han är för helig.
Manfred Mina dagar är räknade, och jag är trött på att längre behöva härska över obildbara slavar.
påven Du är här en kung bland jämlikar.
Manfred Är jag? Kallar du dessa hopplösa fall av samhällsförvirring och hjärntvätt mina jämlikar? Ägnar jag mig kanske åt fotbollshuliganism som mina medborgare? Bränner jag ut hjärnan med att varje dag ägna min begränsade tid åt fördummande TV-program som ledningen tydligen avsiktligt inte vill att folk skall titta på då de försämrar och vulgariserar repertoaren hela tiden? Ägnar jag mig åt våld och sprit och orgier som gemene man? Läser jag skvallerpressen? Får jag gå på horhus? Köper jag sex? Hör jag till dessa medelfamiljer som i medeltal har fem barn för pedofilt bruk, tre på video och två i källaren? Lyssnar jag till skvalmusik morgon, middag och afton som bara utestänger all vacker klassisk musik från denna världen? Deltar jag i denna världens oväsen? Tillåter jag balettflickor i kyrkorna för att dra större publik till gudstjänsterna? Är jag drogliberal och homosexliberal, som vill låta homosexuella män gifta sig och adoptera pojkar som de kan utbilda till professionella nya pedofilmakare genom gruppsex? Nej, din skenheliga påve, jag står inte på samma nivå som du, ty jag vägrar befatta mig med allt sådant.
påven Ta det inte så allvarligt. Världen är sådan.
Manfred Kalla mig då en skitstövel som ställer sig utanför, men det är världen som är full av skitstövlar, och det är skitstövlarna och deras värld som jag ställer mig utanför. (*Petronius visar sig.*)
syster Manfred, du har besök.
Manfred Vad är det, Petronius?
Petronius Du ser ut att ha stannat här för länge. Vad har de gjort med dig?
Manfred Bara spytt ner mig. En baggis. Det händer varje dag.
3 Hans helighet påven tål bara inte höra talas om brylépudding.
påven Börja inte nu igen! Vill du bli nerspydd du också?
Manfred (till Petronius) Har det hänt något?
Petronius Du bör komma till slottet.
Manfred Det är mycket roligare här.

1 Stanna här, Petronius, och skit i hovet. Här är roligt nästan jämt.
Petronius Det är Udo och Margherita.
Manfred Vad händer?
Petronius Du får se. Kom. (*de går*)
 1 Lugna er. Han kommer tillbaka.
påven Ack, det är Manfreds fall att ständigt bli dragen djupare ner i skiten. Han trodde han hade nått botten här, men nu drar de iväg med honom igen ännu djupare ner i träsket och in till själva hovet.
 4 Kan det vara värre där än här?
påven Mitt barn, ett sinnessjukhus med dess idyller är förnuftets och de lärdas paradiset jämfört med vad som alltid pågår inom ett samhälles högsta styrelse.

Scen 5. Hovet.

Udo Det är bäst som sker, Margherita.
Margherita Finns det då inget hopp?
Udo Du har själv hört läkaren. Schizofreni är en kronisk sjukdom som bara kan lindras, aldrig botas. Den måste alltid utvecklas mot det sämre, och det enda som ibland kan lindra är regelbunden medicinering och vid allvarligare anfall rejäla omgångar med elchocker.
Margherita Så han är inspärrad för livet som en levande begravd patient, som ingen får veta något om?
Udo Du var klok som kom tillbaka. Annars hade vi fått spärra in dig också. Det förstår du väl, att om kungen är kroniskt sinnessjuk och måste hållas bakom lås och bom så måste för landets bästa folket hållas i okunnighet därom? Vi måste tänka på vårt ansvar och vår framtid. Du kan nu aldrig bli gift med Manfred. Ju förr han dör, desto bättre för honom själv. Hans befrielse ur sin kropps sjuka fängelse blir landets befrielse. Du måste tänka på lyckan och framtiden. Du var alltid förutbestämd som drottning. Min son har friat, och jag kan inte se att du har något annat val än att tacka ja. (*Petronius och Manfred har blivit synliga, lyssnandes.*)
Margherita Och om jag vägrar?
Udo Då blir du en gammal nucka och inspärrad på livstid som Manfred utan någon möjlighet till kontakt med yttervärlden. Du blir inmurad levande.
Margherita Medan jag räddar landet och konungafamiljen, dess kontinuitet, lycka och framtid om jag gifter mig med din son.
Udo Ja. Så enkelt är det. Ditt val är mellan en katastrof som bara drabbar dig själv eller en lycka som blir hela landets.
Margherita Alltså har jag inget val.
Udo Nej, du har inget val.
Margherita Nåväl, svärfar. Jag offrar mig för landets väl.
Udo Så ska det låta! Då skall vi genast låta kungöra ditt kloka beslut för det styrande rådet. (*lägger handen om henne och för ut henne.*)
Manfred Hur har de lyckats med detta? Har de använt tortyr? Är hon drogad eller hjärntvättad?
Petronius Nej, min vän, de har bara utsatt henne för övertalning.
Manfred Kan då en kvinna tubbas till vad som helst?
Petronius Ingen är omutlig och allra minst en kvinna.
Manfred Ändå är det något som inte stämmer. Jag vägrar tro på det.

Petronius Du måste öppna ögonen för verkligheten och se den som den är. Mänskorna är inte så vackra som du vill göra dem, och deras nakna fulhet ända in i själen blir aldrig vackrare än vad den är.

Manfred Detta är slutet för mig, Petronius.

Petronius Vad tänker du göra?

Manfred Det finns bara ett alternativ för mig: exil. Att lämna landet och aldrig komma tillbaka.

Petronius Vänta till efter bröllopet. Ge henne en chans.

Manfred Du menar att man inte ska ge upp förrän man har förlorat allt?

Petronius Ungefär så. Optimismen är trots allt obotlig. Annars vore den inte optimistisk.

Manfred Det är kanske det som är min sinnessjukdom.

Petronius Det är en sund sinnessjukdom i så fall som bör givas en chans.

Manfred Du har rätt, Petronius. Vi ska inte tro att hon kan gå igenom ett sådant bröllop förrän hon faktiskt har gjort det. (*de går*)

Akt V scen 1.

Kyrkan. Högtidlig bröllopsprocession.

Udo står framme vid altaret och inväntar brudparet med största möjliga självbelåtenhet och förtjusning. Brudgummen och Margherita skrider fram till tonerna av Wagners brudmarsch. Kyrkan är späckad.

prästen Vi är samlade här idag för att fira vårt lands heliga nationaldag med en alldeles synnerlig fröjd, då vi äntligen skall få ordning och reda i vårt konungahus med dess succession och kontinuitet.

(*till brudparet*) Mina kära barn, ni anar inte hur jag fröjdar mig åt detta å hela nationens vägnar. Prinsessan Margherita, du var alltid förutbestämd att bli vårt lands drottning, och äntligen får du nu en värdig kung till make. Må ert äktenskap bli till en folkfest för hela nationen oavbrutet under hela er kommande regeringstid.

Udo Glöm inte att jag måste ta slut först.

prästen Givetvis, hertig Udo.

brudgummen Till saken! Bröllopgästerna väntar på krokanen.

prästen Alltså frågar jag dig, kära prinsessan Margherita, tager du denne Jens av Apfelpfaffen till din äkta man att älska i nöd och lust tills döden skiljer er åt?

Margherita (enkelt) Nej.

prästen Förlåt?

Udo Upprepa frågan. Margherita, inga konster nu. Du vet vad som väntar annars.

Margherita Hotar ni, hertig Udo?

prästen Ni måste ha missuppfattat frågan, prinsessan Margherita. Svara bara ja så är allt i sin ordning.

Margherita Jag svarar nej.

Jens (stirrar förvånad på henne) Men varför?

Margherita Därför att du är fel man. (*har plötsligt fått fram en stilet och sticker ner honom.*)

Udo Förräderi!

prästen Hon är galen!

Margherita Ja, förräderi! Kom fram, mina vänner! Grip förrädarna! De finns alla församlade här i kyrkan!

(Plötsligt störtar väpnade sällsamma typer in i kyrkan och omringar Udo med hans närmaste samt prästen med andra överste ansvariga. Man känner igen alla patienterna från sjukhuset i deras högst besynnerliga dräkter.)

Udo Det här är en kupp! Det är dårarna som tar över!

Manfred *(gör ståtlig entré klädd i sin grannaste skrud)* Ja, och det borde ha skett för länge sen. Du är arresterad, hertig Udo, för högförräderi mot din konung och hela din familj för medhjälp till förräderiet.

prästen Manfred! Jag trodde ni var död!

Manfred Levande begravnen men ej död. För ut fångarna och sätt dem under hårdbevakning så att vi får någon andakt här i kyrkan!

Udo Han är galen! Han hör hemma på dårhuset!

Manfred Tala för dig själv, hertig Udo, som använder dig av mentalsjukhus för dina inkquisitioner och hemliga bödlar! Vi kommer snart att få veta hur många och vilka du har låtit försvinna i kloakerna under sjukhuskulvertarna! *(Udo och hans parti förs ut.)*

Petronius Manfred, bruden väntar.

Manfred Ja, jag ser det. Hon har väntat länge nog. Präst, du har visst kommit av dig. Fullfölj ceremonin.

prästen Men ni har ju arresterat och fört bort brudgummen.

Manfred Den riktiga brudgummen ser du här.

Margherita *(störtar i hans famn och omfamnar honom)* Manfred!

prästen Såja! Inga kyssar ännu! Efter ceremonin! Efter ceremonin!

Manfred Kör i gång, fader! Vi väntar!

prästen Alltså: vi är samlade här idag.... Tager du till äkta denne Manfred här, kung av vårt rike, och så vidare?

Margherita Äntligen får du rätt ord ut på tungan! Nu kan jag med bättre samvete svara ja!

prästen Ett enkelt ja räcker.

Manfred Jag tar dig, Margherita, *(omfamnar och kysser henne)* med eller utan ceremonier. *(Hela församlingen brister ut i jubel.)*

(Han vänder sig till alla.)

Ni är alla välkomna till vår bröllopfest, och särskilt välkomna skall ni alla vara, som höll mig sällskap vid de oförlömliga banketterna på mentalsjukhuset. En exil är desto nyttigare ju längre bort den är, ty genom den lär man sig se sin egen värld utifrån. Vi har alla våra egna inre världar, som vi alla tenderar att fastna i, varför vi måste ryckas loss emellanåt för vårt eget bästas skull. Nu är det hertig Udos tur, nu blir det han som får ha det roligt i hospitalet, medan jag har fastnat för gott i Margherita. Men ingenting är mera välgörande än det, och jag hoppas att det skall vara i evighet.

(omfamnar henne och kysser henne igen.)

Margherita Det är det som är meningen.

Manfred Kom, min brud! Till festen!

(allmänt muntert uppbrott till festlig musik.)

Köpenhamn, Skärtorsdag 28.3.2002.